

**ФАКУЛТЕТ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ
КАТЕДРА ПО ТУРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
на специалност ТУРСКА ФИЛОЛОГИЯ**

**магистърска програма
БАЛКАНИСТИКА**

Област на висшето образование: **2. Хуманитарни науки**
Професионално направление: **2.1. Филология**
Образователна-квалификационна степен: **Магистър**
Професионална квалификация: **Филолог балканист**

Квалификационната характеристика на завършилите специалност Балканистика с образователно-квалификационна степен магистър, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист", Наредбите за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалности, Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Национална квалификационна рамка на Република България, Национална класификация на професиите и длъжностите, Постановление №125 от 24.06.2002 г. за утвърждаване Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления.

I. ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Основна цел на специалността.

Основна цел на специалността е да осигури надграждаща и специализирана подготовка в областта на балканистиката (култура, история, литература) и заедно с това – необходимо ниво на компетенция при владеенето на балкански езици с оглед

осигуряването със специалисти балканисти на сферите на: превода, бизнеса, туризма, журналистиката, изкуствознанието, науката и др.

2. Допълнителни цели на специалността.

Изграждане на специалисти, подготвени за работа в интеркултурна среда, мотивирани за непрекъснато развитие и самоусъвършенстване.

3. Задачи.

3.1. Изграждане на адекватна професионална и научна среда за обучение на специалисти балканисти и особено - в областта на използването на балканските езици за специални цели;

3.2. Използване на съвременни методи за обучение, съобразени с водещите практики в страната и чужбина;

3.3. Осигуряване на възможност за включване на студентите в научна и художественотворческа дейност и научно ръководство на тяхната изследователска активност;

3.4. Осигуряване на възможност за междууниверситетска и международна мобилност;

3.5. Съвременно информационно осигуряване на учебния процес.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Преподаването в магистърската програма се осъществява в рамките на задължителни и избираеми дисциплини.

Задължителният блок включва традиционни за филологическото образование дисциплини като история, литература, култура (етнокултура и печатна култура). Важен акцент в него е поставен на съвременните процеси в балканския свят с оглед на геополитиката и на медийната среда. Включен е и специален блок от дисциплини, които осигуряват необходимата лингвистична компетенция по балкански езици (основен и допълнителен).

Избираемите дисциплини са систематизирани в няколко тематични блока: Митологична и концептуална картина на света; Теми и направления в балканските изкуства; Храмова култура на Балканите; Компютърни технологии в превода. Тези дисциплини разширяват определени аспекти от знанията, получени в рамките на задължителния блок от дисциплини. Те са тясно свързани със спецификата на професионалното направление, насочена към формирането на професионални компетенции в областта на балканистиката.

Неделима част от учебния процес е индивидуална самостоятелна работа на студентите, осъществявана под ръководството на преподавателите. Студентите имат възможности за изява в рамките на междудисциплинарните и научно-методическите семинари към Научните центрове към ФХН (Медиен център, Център за туркологични изследвания и интеркултурни комуникации и др.).

Структурата и организацията на учебния план дават възможност за студентска мобилност.

1. Област и обхват на знанията.

Завършилият магистърската програма притежава:

- фундаментална подготовка, насочена към усвояване на базови знания чрез дисциплини като: „Етнокултури на Балканите”, „Балкански литератури XX век”, „Балканите в съвременната геополитика”, „Съвременна медийна среда на Балканите”, „Балканска история“ и др.;
- специализираща подготовка, включваща учебни дисциплини като „Практикум по специализиран превод”, „Практикум по балкански езици” – I, II, III (балкански език по избор) и др.;
- практическа езикова подготовка, която включва обучение по балкански езици (практически превод);
- професионална компетентност по отношение на балканските литературни и лингвистични контексти;
- мотивационно-ценностна ориентация, адекватна на конкретната социална среда и съобразена със спецификата на регионалната мултикултурна и мултиетническа ситуация;
- действено-практическа компетентност за ефективно приложение на теоретичните знания и бързо и самостоятелно адаптиране към особеностите на конкретната практическа сфера – бизнес, туристическа, медийна, филологическа.

2. Област и обхват на уменията.

Завършилият магистърска програма Балканистика придобива следните умения:

- да прилага на практика придобитите по време на обучението знания в конкретна професионална среда;
- да създава, да редактира и превежда свои и чужди текстове от и на поне един балкански език, предназначени за туризма, културата, бизнеса, масовите комуникации и научната област, съобразени с официалния език и стандартите в конкретните сфери, както и със спецификата и обхвата на потреблението и социалната среда;
- да усъвършенства практическите си умения в професионалната сфера;
- да следи за новостите в балканската културна и медийна среда и да го прилага филологически в практиката си;
- да използва свободно усвоените от него познания по балканските езици и култури в практиката си като специалист-балканист;
- да осъществява професионална практическа дейност във всички видове бизнес, медийни, културни и обществени институции на национално и регионално равнище;
- да съвместява теоретичните си знания с практическите си умения като гаранция за ефективно упражняване на позицията на професионален посредник в медийната, културната и бизнес среда.

3. Компетентности (знания и умения, прилагани в практиката).

Обучението на филолога-балканист е насочено към формирането на професионални компетентности в сферата на балканистиката и на интеркултурните комуникации.

3.1. Личностни компетентности:

- да поддържа широка осведоменост за иновациите в областта на хуманитаристиката, балканистиката и интеркултурната комуникация;
- да формира професионална мотивираност по отношение на бъдещата професия и реализация;
- да развива аналитично мислене и критична оценъчност на информационните източници;
- да формира култура на междуличностно общуване и информационно посредничество в мултикултурна среда при спазване на общочовешките ценности и етични норми;
- да усъвършенства организацията на дейността си и условията на труд, като разширява възможностите за интерактивно общуване, обмяна на опит и усъвършенстване в професията;
- да прилага знания и компетенции от различни сфери на обществения живот в местоработата си и при работа в екип;
- да използва съвременните технически средства в работата си и да усъвършенства знанията и уменията си в тази област;
- да спазва нормативните, професионалните и етичните стандарти.

3.2. Професионални компетентности:

В професионалната си дейност завършилият магистърската програма филолог-балканист може:

- да осъществява професионална практическа дейност във всички видове образователни, културни и обществени институции на национално и регионално равнище;
- да съвместява теоретичните си знания с практически умения като гаранция за ефективно упражняване на позицията на професионален посредник в сферата на филологическото образование;
- да усъвършенства организацията на собствената си дейност и условия на труд, като разширява възможностите за обмяна на опит в рамките на професията си;
- да прилага познания и компетенции от различни зони на обществения живот в работата си и при работа в екип;
- да спазва нормативните, професионалните и етични стандарти.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Квалификационната подготовка за завършващите магистърска програма Балканистика се осъществява в рамките на общотеоретичната, специализираната и

практическата подготовка чрез предвидените в учебния план дисциплини и осигурява конкурентоспособност на съвременния пазар на труда.

Завършилите магистърската програма Балканистика могат да се реализират като:

- балканист-филолог;
- преподавател по балкански литератури;
- журналист и рекламист в балкански медии;
- туроператор в сферата на туризма и бизнеса;
- офис мениджър в търговска и туристическа компания;
- музеен работник;
- кореспондент в балканска медия и медиен критик по балкански въпроси;
- научен работник, архивен специалист в балкански архиви;
- изкуствовед в темата „Балкани“.

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР” ПО МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА *БАЛКАНИСТИКА*

Магистърската степен по Балканистика се придобива след обучение в два или три семестъра и 60 кредита според утвърдения учебен план.

- за бакалаври и магистри, завършили специалностите „Турска филология”, „Приложна лингвистика (с турски език); „Педагогика на обучението по български и турски език”, „Турска филология с бизнес комуникация“ - за 1 година (2 семестъра);
- за бакалаври и магистри, завършили специалност, различна от посочените в двусеместриалния учебен план - за 1,5 година (3 семестъра);
- за бакалаври от други специалности и други професионални направления се предвижда допълнителен приравнителен семестър. Присъждането на кредитите, предвидени в учебния план, е на базата на успешно положените приравнителни изпити към бакалавърската степен в специалност „Турска филология с бизнес комуникация”.

ДИПЛОМИРАНЕТО СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА по следния начин (по избор на студента):

Първи вариант:

Двукомпонентен държавен изпит по балкански култури, литератури и езици с писмена и устна част;

Държавен практико-приложен изпит по турски език и литература.

Втори вариант:

Защита на дипломна работа;

Държавен практико-приложен изпит по турски език и литература.

Практико-приложните изпити се състоят в изнасяне на уроци в реална училищна среда и се отнасят до избраните придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по турски език и литература“.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилият магистърска програма Балканистика може:

- да продължи образованието си в ОКС „магистър“ (при ОКС „бакалавър“);
- да продължи образованието си в ОНС „доктор“ (при ОКС „магистър“);
- да получи второ или ново висше образование;
- да участва в различни форми на продължаващо образование, образование през целия живот.